

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Marcel Romanutti

Název práce: Analýza kulturních reprezentací seriálu Most! A jejich aktérská reflexe

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Tomáš Hirt Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cíl práce, jak jej autor zkraje své rozsáhlé práce deklaruje, zní takto: „Analyzovat percepci kulturních reprezentací objevujících se v seriálu Most! a konfrontaci těchto reprezentací obyvateli města Mostu. Jak obyvatelé tyto reprezentace interpretují, jaké jim přiřkládají symbolické významy a jak s nimi, s ohledem na osvojená kulturní schémata, ve svém sociálním životě nakládají, případně je přetváří. Jedná se například o reprezentace týkající se otázek etnické národnostní identity, rasismu, genderu a xenofobie.“ Hlavním teoretickým východiskem Romanuttiho analýzy je model kódování a dekódování Stuarta Halla, přičemž skrze tento model autor nahlíží na stereotypizaci vlastní/vnější skupiny, resp. reprodukci předsudku a stereotypu. Takto vymezeného cíle práce dosahuje pouze částečně, neboť je analyticky orientována takřka výhradně na denotativní rovinu percepce seriálu, resp. distribuce určitých typů percepce v populaci, a nikoli na rovinu konotativní produkce významu. Romanutti percepci určitých seriálových motivů klade do sociodemografických souvislostí a nikoli do souvislostí sémantických. Domnívám se, že mezi teoretickým východiskem práce a její metodologickou koncepcí je epistemologická diskontinuita, ačkoli musím uznat, že pro podobný teoreticko-metodologický design existují v odborné literatuře precedenty. Nicméně, ve stručnosti, Hallova koncepce kódování/dekódování je založena ve strukturálně-lingvistickém paradigmatu, resp. v sémiotice, zatímco Romanuttiho analýza je založená v logice klasických kognitivně či behaviorálně orientovaných výzkumů postojů a stereotypů, třebaže Romanutti svoji analýzu (po vzoru některých autorů) explicitně roubuje na Hallovu teorii. Na tuto epistemologickou distinkci mimochodem upozorňuje i sám Hall v textu, který Romanutti cituje (Hall 2005: 47). Jazyková hra kvantitativního výzkumu distribuce určitých postojů v populaci zkrátka není s to postihnout jazykovou hru procesu signifikace, čili strategii dekódování ve smyslu čtení významu na základě konotace znaků. Na druhou stranu oceňuji, že autor k prezentaci svých východisek i ke konstrukci analytického postupu přistoupil velmi zodpovědně a pečlivě, odhlédnu-li od výše pojednané vady, která padá i na vrub autorů, kterými se Marcel inspiroval, jedná se o kvalitní diplomovou práci.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Co se hodnocení obsahového zpracování týká, poukáži na několik slabých míst v argumentační výstavbě textu, resp. analytického postupu.

- Třebaže koncepci kódování/dekódování Romanutti odvíjí od pojetí Stuarta Halla a jeho následovníků, koncepci stereotypu překvapivě nečerpá od stejného autora v logice jeho (kritického) pojetí, ale z encyklopedických zdrojů nebo od (českých) autorů zakotvených v klasických paradigmatických tradicích (např. Jonáš). Otázku interkulturní komunikace, již ve

vztahu ke své analýze Romanutti ani nepotřebuje řešit, zakládá v bizarní příručce J. Průchy. Obojí v argumentačním soukolí práce konceptuálně drhne.

- Při určení „preferovaného významu“ sledovaných motivů v seriálu Most! autor vychází ze své subjektivní percepce s tím, že jej jinak nelze stanovit (str. 42 a 58). Domnívám se, že určit dominantní či preferovaný význam v Hallově smyslu lze například na základě textuální (diskurzivní) produkce, která seriál mediálně obklopuje. Mimochodem, Hallova koncepce je primárně orientována na interpretaci významu mediálních sdělení a nikoli hrané filmové produkce.
- Autor v souladu s revidovanou teorií kódování/dekódování rozlišuje tři typy dekódování, na základě nichž třídí data, nicméně neporozuměl jsem zcela, na základě jakých kritérií tak činí. Prosim o vysvětlení během obhajoby.

Co se týká kvantitativní práce s daty, nejsem kompetentní v plnosti posoudit, zda kandidát postupoval správně. Osobně se – mimo rámec hodnocení – domnívám, že užitá hodnota tohoto typu metodologie se v případě Romanuttiho analýzy nekryje s mírou vynaloženého úsilí.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Jazyková, stylistická i formální úprava práce je standardní, drobné chyby jsem zaznamenal, ale nic, co by zásadně podlamovalo dobrý dojem z celkové editace výsledného textu, včetně grafů a tabulek. Na zdrojovou literaturu i na výpovědi aktérů je odkazováno korektně. Diplomová práce Marcela Romanuttiho dvojnásobně přesahuje požadovaný limit, což automaticky nevnímám jako pozitivum, naopak si myslím, že sevřenější struktura by práci prospěla. Členění do kapitol je logické stejně jako postupná výstavba argumentační linie. Přílohy jsou vhodné, formulář pro vedení rozhovoru i seznam grafů pomáhá v orientaci.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Marcel Romanutti svoji diplomovou prací osvědčil, že se orientuje v teoretických i metodologických aspektech sociální a kulturní antropologie. Výše naznačené výhrady chápu spíše jako podněty k diskusi, a pokud autor dokáže svoje pojetí obhájit, nemám problém s udělením hodnocení „výborně.“

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Reagujte, prosím, na komentáře uvedené v posudku.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

výborně - velmi dobře

Datum: 31.5.2021

Podpis: Mgr. Tomáš Hirt, Ph.D.

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie